

**Н. А. Липовська**, доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри державної служби та митної справи Академії митної служби України

## **НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ**

*Статтю присвячено проблемам розвитку й удосконалення системи підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців. У праці визначаються напрями підвищення якості професійної підготовки державних службовців.*

*Статья посвящена проблемам развития и усовершенствования системы подготовки и повышения квалификации государственных служащих. В статье определяются направления повышения качества профессиональной подготовки государственных служащих.*

*The article is dedicated to the problems of development and improvement of public servants' training and vocational training system. The directions of improvement of the quality of public servants' professional training are defined.*

**Ключові слова.** Державна служба, державне управління, професійна підготовка, система підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців.

**Вступ.** Одним із важливих шляхів посилення впливу галузі науки “Державне управління” на реформування державної служби та державного управління в Україні стає розвиток і вдосконалення системи підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців. У зв’язку з цим особливого значення набувають питання удосконалення методичного забезпечення навчального процесу відповідно до вимог часу, створення нового покоління освітніх стандартів, відкриття нових сучасних спеціалізацій, упровадження інноваційних форм у систему підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У розробці теоретико-методологічних засад функціонування та розвитку системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців значна роль належить науковим працям таких українських дослідників, як Г. Атаманчук, В. Бакуменко, О. Воронько, С. Дубенко, В. Князев, В. Козаков, С. Крисюк, В. Куценко, В. Луговий, П. Надолішній, Н. Нижник, В. Майборода, О. Мельников, Т. Мотренко, О. Оболенський, В. Олуйко, Г. Опанасюк, Н. Протасова, А. Рачинський, І. Розпутенко, С. Серьогін, С. Хаджирадева та ін.

**Постановка завдання.** У виступі начальника Головного управління державної служби України Т. В. Мотренка на серпневій робочій нараді з координаторами магістратур, які здійснюють підготовку фахівців у галузі державного управління, директорами центрів перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій та керівниками територіальних органів Головдержслужби щодо організації професійного навчання державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування у 2009–2010 рр. було визначено недоліки системи професійного навчання: недосконале інституційне забезпечення підготовки та підвищення кваліфікації; відсутність єдиних стандартів підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців; недосконалість механізму вивчення потреб у підготовці та підвищенні кваліфікації державних службовців тощо.

Аналіз завдань для системи професійного навчання, сформульованих Головним управлінням державної служби, дозволяє виокремити проблемні моменти і запропонувати шляхи їх розв'язання, зокрема у підготовці магістрів за спеціальністю “Державна служба”.

**Результати дослідження.** Національна мережа професійного навчання державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування має такі складові:

- Національна академія державного управління при Президентові України та 4 регіональні інститути.
- Інститут підвищення кваліфікації керівних кадрів Національної академії державного управління при Президентові України.
- 22 вищі навчальні заклади, які готують фахівців за спеціальностями галузі знань “Державне управління”.
- 27 центрів перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників державної влади, органів місцевого самоврядування, керівників державних підприємств, установ та організацій.
- 40 галузевих закладів післядипломної освіти.

Пріоритетним напрямом діяльності Голодержслужби у 2009 р. є удосконалення організації професійного навчання державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування.

Голодержслужбою ініційовано прийняття ряду нормативно-правових актів, які регулюють питання запровадження єдиних стандартів щодо професійного навчання державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування за спеціальностями галузі знань “Державне управління”, а також ефективного використання бюджетних коштів у рамках державного замовлення. Насамперед це:

– Постанова Кабінету Міністрів України від 10 червня 2009 р. № 572 “Про внесення зміни до п. 1 постанови Кабінету Міністрів України від 17 червня 1994 р. № 423” [1]. Постановою затверджено, що без конкурсного відбору або стажування на державну службу можуть прийматися випускники вищих навчальних закладів, що здобули вищу освіту за спеціальностями галузі знань “Державне управління”, у державні органи, які направляли їх на навчання за державним замовленням;

– Постанова Кабінету Міністрів України від 1 липня 2009 р. № 665 “Про доповнення Положення про прийом слухачів до Національної академії державного управління при Президентові України” [2]. Постановою встановлено слухачам Національної академії державного управління при Президентові України з 1 вересня 2009 р. стипендії у розмірі не більше 1,5 максимального посадового окладу провідного спеціаліста міністерства для слухачів, аспірантів і докторантів Національної академії державного управління при Президентові України, а також обов'язкове відпрацювання аспірантів і докторантів, які навчалися на денній формі за державним замовленням, не менш як п'ять років на посадах в органах державної влади або в органах місцевого самоврядування, якщо вони після закінчення навчання не почали займатися науково-педагогічною чи науковою діяльністю у сфері державного управління;

– Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 р. № 789 “Про затвердження Порядку прийому на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів за спеціальністю “Державна служба” галузі знань “Державне управління” та працевлаштування випускників” [3]. Постановою удосконалено порядок прийому осіб на навчання за освітньо-професійними програмами підготовки магістрів за спеціальністю “Державна служба” галузі знань “Державне управління”, організацію навчального процесу, державних іспитів та захисту магістерських робіт, працевлаштування випускників, передбачено цільову підготовку державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування за денною, заочною, вечірньою, заочною-дистанційною формами; укладання тристоронньої угоди між органом державної влади чи місцевого самоврядування, вищим навчальним закладом та слухачем у разі зарахування на навчання; визначено умови відшкодування вартості навчання у разі встановлення факту нецільового використання бюджетних коштів.

– наказ Головного управління державної служби України 23.02.2009 р. № 49 “Про затвердження Порядку конкурсного відбору до мережі навчальних закладів для підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових

осіб місцевого самоврядування за державним замовленням”. Наказ підготовлено з метою створення умов для запровадження прозорих ринкових відносин у сфері професійного навчання працівників державних установ і органів місцевого самоврядування, економії та оптимізації використання бюджетних коштів, підвищення якості надання освітніх послуг за напрямом 1501 “Державне управління”.

З метою інкорпорування в систему підготовки фахівців у галузі знань “Державне управління” тренінгової складової в поточному році Головдержслужбою запроваджено у вищих навчальних закладах, що здійснюють підготовку магістрів за спеціальністю “Державна служба” галузі знань “Державне управління”, організацію підвищення кваліфікації слухачів та викладачів.

Зокрема, в червні 2009 р. на базі Чорноморського державного університету ім. Петра Могили (м. Миколаїв) проведено науково-методичний семінар на тему: “Державне управління в Україні на сучасному етапі державотворення” в рамках проекту “Ольвійський форум – 2009: стратегії України в геополітичному просторі”, на базі Тернопільського національного економічного університету проведено науково-практичний семінар “Модернізація технологій управління в системі державної служби та служби в органах місцевого самоврядування”.

Крім того, 24–25 вересня 2009 р. на базі Одеської національної юридичної академії за підтримки Одеської обласної державної адміністрації та Одеської обласної ради було проведено щорічні Всеукраїнські громадські слухання з питань політико-правового забезпечення державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, 7–10 жовтня 2009 р. в Ялті – науково-практична конференція “Шляхи посилення впливу галузі науки “Державне управління” на реформування державної служби та державного управління в Україні” з метою обговорення наукових і практичних проблем, пов’язаних із посиленням впливу галузі науки “Державне управління” на розв’язання сучасних проблем у сфері державної служби та державного управління, формування єдиних підходів до підготовки фахівців у галузі науки “Державне управління”.

Також у грудні 2009 р. в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу проведено науково-методичний семінар на тему: “Опрацювання та впровадження заочно-дистанційної форми підготовки державних службовців”. На зазначеному заході були представлені результати впровадження заочно-дистанційної форми навчання магістрів за спеціальністю “Державна служба” та проведено відповідний тренінг для учасників. У листопаді – грудні 2009 р. Головне управління державної служби України ініціювало проведення низки науково-практичних семінарів: “Роз’яснення основних норм Закону України “Про засади запобігання та протидії корупції”: правозастосовні та організаційні аспекти”, у тому числі в Академії митної служби України.

Для створення конкурентного середовища на ринку надання освітніх послуг у галузі знань “Державне управління” Головдержслужбою України у 2009 р. розширено мережу вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку магістрів за спеціальністю “Державна служба” галузі знань “Державне управління”: для реалізації державного замовлення відібрано 20 вищих навчальних закладів (2008 р. – 15 закладів).

Додатково залучено Академію муніципального управління, Академію митної служби України, Буковинську державну фінансову академію (м. Чернівці), Кримський юридичний інститут Одеського державного університету внутрішніх справ (м. Сімферополь) та Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка.

На звернення директорів регіональних інститутів державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (далі – Національна академія) внесено зміни до розподілу державного замовлення в частині укладання угод із Дніпропетровським, Одеським, Львівським, Харківським регіональними інститутами державного управління Національної академії.

Постановою Кабінету Міністрів України від 05.06.2009 № 563 “Про державне замовлення на підготовку фахівців, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів (післядипломна освіта) для державних потреб у 2009 році” затверджено обсяги державного замовлення у 2009 р. для Головдержслужби:

– випуск магістрів у галузі знань “Державне управління” – 1358 осіб, у т. ч. за денною формою навчання – 465;

– прийом магістрів – 1790 осіб, у т. ч. на денну форму – 340.

Здійснено набір слухачів за показниками, визначеними Постановою КМУ від 05.06.2009 № 563, у кількості 1790 осіб, у т. ч. 340 – на денну форму: 4 регіональні інститути державного управління Національної академії – 400 осіб, у т. ч. на денну форму – 47; 20 магістратур державної служби – 1390 осіб, у т. ч. на денну форму – 293.

З урахуванням потреб органів державної влади та органів місцевого самоврядування 2009 р. збільшено обсяги державного замовлення на підготовку магістрів державної служби на 20 % до 1385 осіб (із 1151 вступника в 2008 р.). З них кількість слухачів денної форми навчання збільшено на 27,4 % (із 226 вступників у 2008 р. до 288 – у 2009 р.), заочної форми навчання на 18,6 % (із 925 вступників у 2008 р. до 1097 – у 2009 р.).

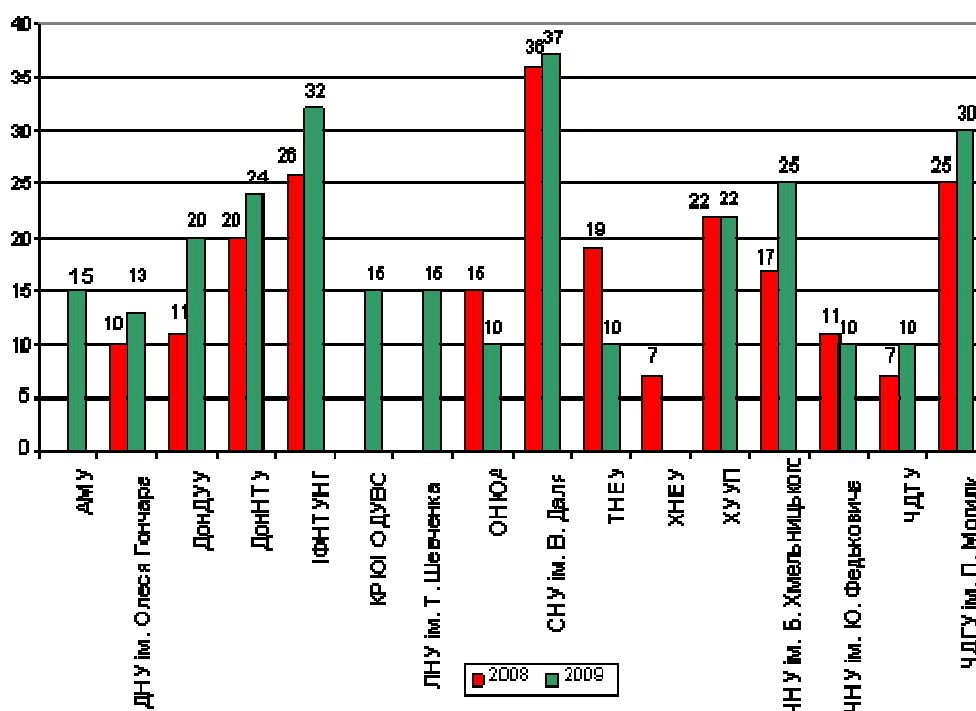


Рис 1. Кількість слухачів, які вступили на навчання за денною формою до вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку магістрів за спеціальністю “Державна служба в галузі знань “Державне управління”, у 2008–2009 рр.

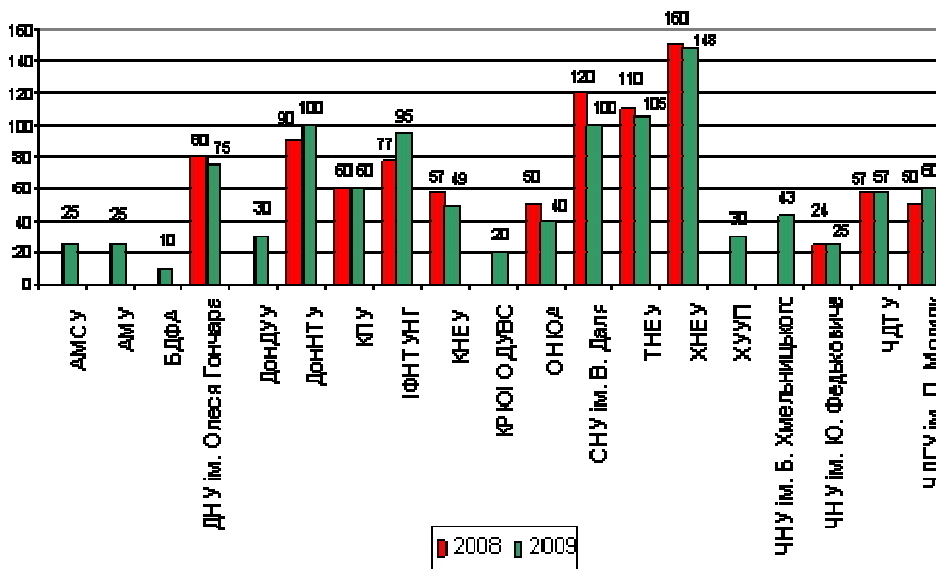


Рис. 2. Кількість слухачів, які вступили на навчання за заочною формою до вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку магістрів за спеціальністю “Державна служба” в галузі знань “Державне управління” протягом 2008–2009 рр.

Серед магістратур державної служби найбільше спеціалізацій відкрито у Тернопільському національному технічному університеті (шість), Дніпропетровському національному університеті (п’ять), Чорноморському державному гуманітарному університеті ім. Петра Могили (п’ять), Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу (чотири).

Лише одна спеціалізація відкрита в Академії муніципального управління України, Буковинській державній фінансовій академії, Кримському юридичному інституті, Одеському державному університеті внутрішніх справ, Луганському національному університеті ім. Тараса Шевченка, Хмельницькому університеті управління та права, Черкаському національному університеті ім. Богдана Хмельницького, Чернівецькому національному університеті ім. Юрія Федьковича, Чернігівському державному технологічному університеті.

Найбільша кількість вступників 2009 р. навчається за спеціалізаціями: “Адміністративний менеджмент” – 484 (35,0 %), (2008 р. – 457 осіб або 39,7 %), “Територіальне управління і місцеве самоврядування” – 290 осіб (20,9 %) (2008 р. – 64 особи або 5,6 %) “Економіка” – 250 (18,1 %) (2008 р. – 275 осіб або 23,8 %).

Найбільша частка вступників 2009 р. заочної форми навчається за спеціалізаціями: “Адміністративний менеджмент” – 409 (37,3 %) (2008 р. – 379 осіб або 41,0 %), “Економіка” – 213 (19,4 %) (2008 р. – 240 осіб або 25,9 %), “Територіальне управління і місцеве самоврядування” – 168 (15,3 %) (2008 р. – 15 або 15,3 %). Найменша частка слухачів заочної форми навчається за спеціалізаціями: “Управління проектами” – 20 (1,8 %) та “Економічна безпека” – 13 осіб (1,2 %).

З урахуванням потреб органів влади Головдержслужбою України у процесі опрацювання державного замовлення на підготовку магістрів за спеціальністю “Державна служба”, відповідно коригується кількість слухачів у бік збільшення замовлення за спеціальностями, найбільш актуальними для відповідних територій.

Ураховуючи необхідність забезпечення високої якості надання освітніх послуг у галузі знань “Державне управління” Головдержслужба України визначила завдання щодо

організації професійного навчання державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування на 2009–2010 рр., а саме:

- удосконалення нормативно-правової бази щодо професійного навчання державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування;

- удосконалення методики формування державного замовлення на підготовку та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

- розвиток матеріальної та навчально-методичної бази закладів, які забезпечують підготовку й підвищення кваліфікації державних службовців;

- приведення обсягів і змісту підготовки й підвищення державних службовців та їх кадрового резерву у відповідність із поточними та перспективними потребами органів влади;

- формування нового змісту навчання, виходячи з його цільового спрямування, завдань і функцій органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

- формування мережі вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку фахівців за спеціальностями галузі знань “Державне управління” на конкурсних засадах;

- створення конкурентного середовища на ринку надання освітніх послуг у галузі знань “Державне управління”;

- внесення пропозицій щодо розробки єдиного порядку підготовки магістрів за спеціальностями галузі знань “Державне управління”.

Одним із пріоритетних завдань для системи професійної підготовки стає формування нового змісту навчання, виходячи з його цільового спрямування, завдань і функцій органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Серед нагальних проблем його розв’язання є те, що Освітні стандарти, зокрема освітньо-кваліфікаційні характеристики та освітньо-професійні програми підготовки магістрів за спеціальністю “Державна служба” потребують оновлення відповідно до сучасних потреб органів державної влади та місцевого самоврядування.

Проблемна ситуація виникає через те, що не всі спеціалізації забезпечені Державними стандартами вищої освіти (варіативна частина освітньо-професійної програми підготовки).

Нормативна частина освітньо-професійної програми затверджена ще 2004 р., містить 16 дисциплін, частина з яких (навіть за назвою) не відповідає сучасним вимогам.

В освітньо-кваліфікаційній характеристиці зафіксована назва кваліфікації: 2419.3 “Спеціаліст державної служби”, що фактично знижує конкурентоспроможність дипломів випускників магістратур “Державна служба” в умовах переходу до двоступеневої системи освіти.

Освітньо-професійні програми підготовки магістрів державного управління мають розвиватися у таких напрямках: здійснення їх європейської акредитації; забезпечення опанування слухачами сучасної європейської ідеології діяльності органів влади (створення умов для реалізації прав і свобод громадян, підвищення якості надання управлінських послуг та прозорості управлінських процесів); опанування новітніх управлінських технологій; виховання патріотизму в умовах європейської та євроатлантичної інтеграції.

З урахуванням вимог сьогодення доцільно було б увести до нормативної складової освітньо-професійної програми дисципліни: “Кадрова політика в державній службі”, “Етика державного службовця”, “Основи євроінтеграції” з метою уніфікації підготовки затвердити обов’язковий перелік дисциплін варіативної частини для кожної спеціалізації.

Слід звернути увагу на те, що наявні спеціалізації не в повному обсязі відповідають сучасним потребам органів державної влади та місцевого самоврядування. Виникає необхідність розширення переліку спеціалізацій відповідно до потреб органів влади, зокрема введення таких спеціалізацій, як стратегічний менеджмент; муніципальний менеджмент; інноваційний менеджмент, національна безпека тощо.

Важливим аспектом стандартизації професійної підготовки є створення нового покоління підручників, посібників та навчально-методичного забезпечення навчального

процесу, у тому числі на електронних носіях, у системі підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації. Для удосконалення навчально-методичного забезпечення та підвищення якості освіти державних службовців необхідно:

- створення нової системи інформаційного забезпечення, входження України до трансконтинентальної системи комп'ютерних баз даних та суспільства “Європи знань”;
- підготовка з європейських питань і підготовка до європейських конкурсів у рамках навчальних курсів Страсбурзького центру європейських студій;
- дво- та багатостороннє співробітництво в галузі державного управління і місцевого самоврядування, що ґрунтується на партнерстві між навчальними закладами, органами державної влади, регіонами та державами;
- здійснення методичного забезпечення навчання депутатів місцевих рад.

Зміст професійного навчання службовців має визначатися оновленими державними, галузевими стандартами та стандартами навчальних закладів системи професійної підготовки, а також сукупністю компетенцій органів державної влади та місцевого самоврядування, професійно-кваліфікаційними характеристиками посад, вимогами й потребами органів державної влади та органів місцевого самоврядування, освітньо-професійними та професійними програмами вищої та післядипломної освіти. Результативне застосування цих чинників у формуванні змісту навчання потребує координації діяльності компонентів системи та реалізації провідної ролі головного вищого навчального закладу системи – Національної академії державного управління при Президентові України.

Важливим завданням для системи професійної підготовки є внесення пропозицій щодо розробки єдиного порядку підготовки магістрів за спеціальностями галузі знань “Державне управління”.

Проблемна ситуація обумовлюється тим, що суб'єкти системи професійної підготовки мають різний організаційно-правовий статус: НАДУ, її регіональні інститути й центри перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій належать до системи органів виконавчої влади, вищі навчальні заклади – до Міністерства освіти та науки України, галузеві навчальні заклади післядипломної освіти – до відповідних центральних органів виконавчої влади. Наявні повноваження та функції суб'єктів системи диверсифіковані, не скоординовані, не забезпечують результативного й ефективного її функціонування, немає чіткого розмежування повноважень учасників системи та координації їх діяльності.

З метою підвищення впливу галузі науки “Державне управління” на професійну підготовку за спеціальністю “Державна служба” доцільно створити організаційно-методичні центри на базі Національної академії та її регіональних інститутів, де могли б підвищувати кваліфікацію викладачі магістратур спеціальності “Державна служба”. Доцільним було б також закріпити за регіональними інститутами функцію аудиту стану навчально-методичного та кадрового забезпечення магістратур (рис. 3).

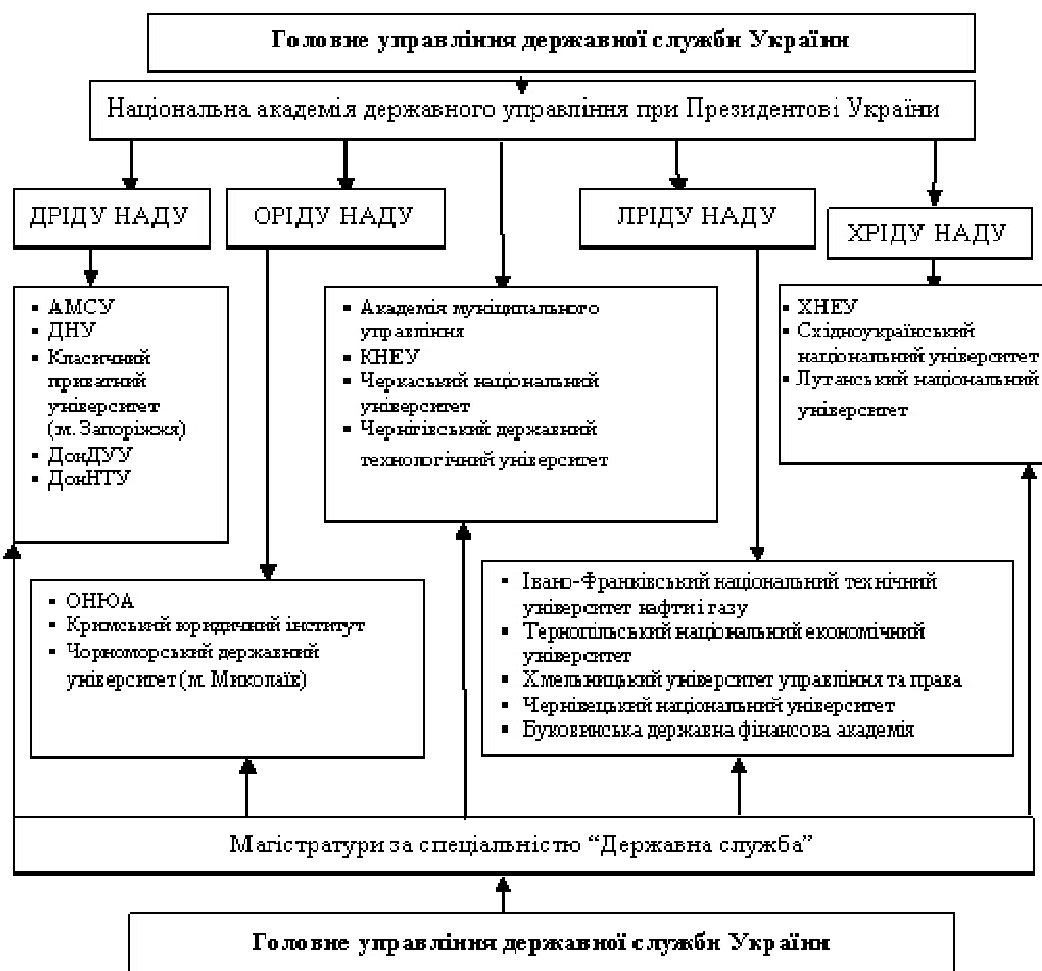


Рис. 3. Організація методичних центрів для координації професійної підготовки

Також існує необхідність розробки питання впровадження підготовки бакалавра з освітнього напрямку “Державне управління”, яка є базовою вищою освітою, здійснюється на підставі повної середньої освіти та призначена для обіймання первинних посад державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування, що надають адміністративні послуги.

Крім того, необхідно розробити та запровадити систему управління якістю серед суб’єктів системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб органів місцевого самоврядування; привести структуру освітньо-кваліфікаційних рівнів, наукових ступенів і післядипломної освіти фахівців та службовців у відповідність до Постанови КМУ від 13.12.06 № 1719 та відповідних нормативних документів МОН України.

З метою забезпечення потреб суспільства і держави кваліфікованими фахівцями вбачається доцільним запровадження тісної співпраці органів державної влади та органів місцевого самоврядування з навчальними закладами системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб органів місцевого самоврядування, за такими напрямками:

- створення умов для стажування науково-педагогічного складу працівників навчальних закладів та участі провідних спеціалістів вищезазначених органів у викладанні спеціальних дисциплін на базі навчальних закладів і роботи в державних екзаменаційних комісіях;

- співавторство у виданні курсів лекцій, підручників тощо;



- проведення наукових досліджень з актуальних питань державного управління та професійної діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування;
- забезпечення спеціальної підготовки та систематичного підвищення кваліфікації організаторів навчання.

Таким чином, організаційна структура системи професійної підготовки має забезпечити:

- чіткий розподіл повноважень між суб'єктами системи та координацію їх діяльності щодо вивчення потреб професійного навчання державних службовців і посадових осіб органів місцевого самоврядування, формування, реалізації та оцінювання змісту їх навчання;

- упорядкування (унормування) обсягів і змісту підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації з поточними та перспективними потребами держави, регіонів;

- моніторинг ефективності й результативності навчання державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування, його впливу на професійну діяльність.

Для створення конкурентного середовища на ринку надання освітніх послуг у галузі знань “Державне управління” Голодержслужбою України у 2009 р. розширено мережу вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку магістрів за спеціальністю “Державна служба” галузі знань “Державне управління”: для реалізації державного замовлення відібрано 20 вищих навчальних закладів (2008 р. – 15).

Але висновки експертів у ході акредитації певної частини з них, яка проходила у цьому році, свідчать, що не всі вони відповідають вимогам Міністерства освіти, зокрема, немає випускових кафедр, організаційних структур, до підготовки переважно залучаються викладачі, які мають наукові ступені та звання з інших наукових спеціальностей. В умовах створення конкурентного середовища на ринку надання освітніх послуг у галузі “Державне управління” вважаємо доцільним розширення наявної мережі за рахунок навчальних закладів, що готують фахівців для спеціалізованих видів державної служби (Академія податкової служби, СБУ, прикордонної служби тощо).

Це б дозволило, по-перше, забезпечити якісну професійну підготовку для певної галузі, по-друге, відповідні відомства могли б здійснювати часткове фінансування підготовки магістрів для задоволення своїх кадрових потреб.

Важливо те, що в умовах отримання спеціальності магістра у відомчому навчальному закладі зміст професійної підготовки орієнтований на специфіку професійної діяльності, по-друге, як правило, базовою вищою освітою в такій ситуації є професійно спрямована підготовка за рівнем “Бакалавр”, у перспективі можна було б увести практику надавати право навчатися в магістратурі найкращим випускникам бакалаврату, що актуально в умовах переходу на двоступеневу систему освіти. При цьому усвідомленість професійного вибору мінімізує ризик небажання випускників магістратури повертатися на державну службу.

Ці питання обговорювались на науково-практичній конференції “Шляхи посилення впливу галузі науки “Державне управління” на реформування державної служби та державного управління в Україні”, яка проходила Головним управлінням державної служби 7–10 жовтня 2009 р. Особлива увага їм була приділена під час роботи секції “Основні напрями вдосконалення процесу підготовки фахівців у галузі науки “Державне управління” (атестація, підготовка магістрів, кандидатів наук, докторів наук)”. У результаті обговорення зазначених питань було прийнято такі рекомендації:

- ГУДС, МОН: ужити відповідних заходів щодо актуалізації компетентнісних вимог до випускників спеціальності “Державна служба” з обов'язковим урахуванням специфіки професійної діяльності на посадах V–VII категорії у контексті нагальної потреби підвищення якості надання публічних послуг.

- Науково-методичній комісії освітньої галузі “Державне управління” розробити та затвердити нове покоління стандартів вищої освіти за спеціальністю “Державна служба” відповідно до сучасних вимог щодо змісту професійної підготовки.
- Рекомендувати Мінпраці розглянути питання про внесення змін до реєстру професій, а саме: введення кваліфікації керівник (управлінець, менеджер) у сфері державної служби.
- Рекомендувати ГУДС, МОН запровадити підготовку за ОКР “бакалавр” у галузі “Державне управління”.
- Рекомендувати ГУДС провести моніторинг стану навчально-методичного забезпечення підготовки магістрів за спеціальністю “Державна служба”.
- Створити міжвузівські авторські колективи для написання базових підручників із дисциплін нормативної частини нового стандарту.
- Рекомендувати ГУДС створити на базі Інформаційно-аналітичного центру Вищої школи кадрового резерву Навчально-методичний центр забезпечення діяльності магістратур, які здійснюють підготовку магістрів за спеціальністю “Державна служба”.
- Здійснювати випуск підручників у галузі знань “Державне управління” за рекомендацією ГУДС для використання в навчальному процесі.
- Науково-методичній комісії освітньої галузі “Державне управління”: розробити програми та Порядок підвищення кваліфікації викладачів магістратур на базі регіональних інститутів Національної академії державного управління при Президентові України.
- Визначити інституційний статус координаторів магістратур з огляду на існуючу систему управління навчальним закладом.
- Звернути увагу зацікавлених сторін на адміністративні бар’єри, що створюються з введенням в дію з 1.01.2010 р. нового Закону України “Про засади запобігання та протидії корупції”.
- Науково-методичній комісії освітньої галузі “Державне управління”: з метою урахування особливостей підготовки кадрів для силових структур створити навчально-методичний сектор з підготовки кадрів для силових структур.

**Висновки.** Таким чином, модернізація системи професійної підготовки передбачає роботу за трьома основними напрямками:

- удосконалення інституційної структури професійної підготовки;
- оновлення навчально-методичного забезпечення;
- удосконалення механізмів направлення державних службовців на навчання, створення відповідної мотиваційної системи на підґрунті корегування результатів професійної підготовки з кар’єрним просуванням.

#### Література

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 10 червня 2009 р. № 572 “Про внесення зміни до пункту 1 Постанови Кабінету Міністрів України від 17 червня 1994 р. № 423” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 1 липня 2009 р. № 665 “Про доповнення Положення про прийом слухачів до Національної академії державного управління при Президентові України” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 р. № 789 “Про затвердження Порядку прийому на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів за спеціальністю “Державна служба” галузі знань “Державне управління” та працевлаштування випускників” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.